

Korona virus - COVID-19

Техничка школа Ваљево

Korona virus COVID-19

- Корона вируси (Kov) су велика породица вируса који изазивају болести у распону од благе прехладе до тежих респираторних болести, попут познатог блискоисточног респираторног синдрома (MERS-CoV) и тешког акутног респираторног синдрома (SARS-CoV).
- Поред ових познатих корона вируса, у Кини се појавио нови корона вирус н-ЦоВ узрокован САРС-ЦоВ-2 инфекцијом. То је сој који раније није идентификован код људи.
- Светска Здравствена Организација је 11.02.2020. објавила званично име болести која је проузрокована овим новим сојем (SARS-CoV -2), то је COVID-19.

Како се преноси корона вирус?

- Нови коронавирус је респираторни вирус који се најчешће преноси капљично (преко капљица кроз кашаљ или кијање). То значи да се инфекција дешава помоћу капи / аеросола, које болесна особа испушта у ваздух током кијања, кашљања и разговора, а удише их друга особа.
- Због тога је важно поштовати веома добру хигијену – употребу маски, културу кијања и кашља у превој лакта / рукава, често прање руку и дезинфекцију површина.

Симптоми корона вируса

- Знакови, симптоми инфекције корона вирусом укључују респираторне симптоме попут температуре и сувог наддражајног кашаља, понекад малаксалости и отежаног дисања.
- У тежим случајевима инфекције, може доћи до упале плућа, јаког акутног респираторног синдрома, а у појединим случајевима долази до отказивање бубрега и смрти.
- Обично инфекција прво започиње температуром, а затим сувим, наддражајним кашљем (без испљувка).
- Након 5-6 дана, корона вирус може да сиђе у плућа и тада се јавља кратак дах (отежано дисање) као СИМПТОМ.

Више сценарија одговора имуног система на вирус

- Тренутно је познато да САРС-ЦоВ-2 улази и размножава се у епителу дисајних путева. Код већине људи примећен је локални упални процес као одговор имуног система на инфекцију.
- Међутим, код старијих и болесних људи, имунолошки систем можда неће моћи да се избори са вирусом када долази до бржег умножавања вируса.
- Други сценарио би био изазивање неконтролисаног имуног одговора организма, који укључује стварање огромног броја имуних ћелија и превелику производњу цитокина, тзв. Цитокинска олуја.
- Клинички се овај сценарио манифестује тешким упалним стањима, пнеумонијом, недостатком даха, упалом дисајних путева, па до застоја више органа.
- Други механизам одговора имуног система је вероватно одговоран за ретке, али присутне случајеве преминулих младих и здравих људи

Препоручене мере превенције

- Мере за спречавање инфекције новим корона вирусом и оне које ограничавају ширење вируса морају предузети сви, посебно пацијенти, без обзира да ли им је дијагностикован вирус или имају клиничка обележја специфична за њега.
- Избегавање градског превоза;
- Избегавајте кашљање и кијање стављањем руке; препоручује се да се то ради у превој лакта руке, а ако то није могуће, да се одмах изврши хигијена руку без додиривања површина;
- Употреба марамице при кијању не искључује прање руку, након бацања марамице у канту за смеће;
- Избегавајте контакт са људима који показују знакове инфекције;
- Избегавајте близак контакт са особама које имају симптоме болести;
- Правилна вентилација затворених просторија (чекаонице, учионице, јавни превоз, конференцијских сала итд.);
- Правилна вентилација пословних зграда које имају спољну структуру или заједничке радне просторе;
- Правилно ношење заштитне маске

Шта да радим ако посумњам да сам оболео од COVID-19?

- Ако имате симптоме обољевања (високу температуру, суви наддражајни кашаљ, малаксалост, потражите лекарску помоћ са првим симптомима болести како бисте смањили ризик од развоја тежих облика инфекције.
- Према саопштењу Министарства здравља, грађани који имају симптоме обољевања од ЦОВИД-19 треба одмах да се, без одлагања, упуте ка просторији у школи која је намењена за ту прилику, затим посебним амбулантима Домова Здравља, у скаду са својим местом пребивалишта.
- Ове амбуланте су опремљене за пацијенте са респираторним инфекцијама и температуром.
- У овим абулантима се обавља преглед и тријажа пацијената.
- Свакоме од пацијената са наведеним симптома бити урађена дијагностика (комплетна крвна слика, ренгенски преглед плућа и измерена температуре) и дато мишљење препорука лекара за даље лечење.
- Како се наводи у саопшењу Министарства здравља, није потребно позивање домова здравља телефонским путем, већ се одмах јавити у домове здравља и обавите преглед.
- Узимање лекова на своју руку попут антибиотика није ефикасно против ЦОВИД-19 и може чак бити штетно.

Упутство за правилно постављање маске

- Маску треба поставити чврсто, прекривајући уста, нос и браду;
- Метални руб на врху треба да се фиксира што је више могуће на носу без ометања дисања;
- Маска се мора скинути без додиривања предње стране. Чим се уклони, хигијену руку треба обавити помоћу топле воде и сапуна.
- Маске треба да носе како људи који имају симптоме тако и људи који пружају медицинску негу болесним људима.